

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U002615

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 16-07-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Троценко Надія Володимирівна

2. Nadiya V. TROTSSENKO

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 201

Назва наукової спеціальності: Агрономія

Галузь / галузі знань: аграрні науки та продовольство

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Агрономія

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: Агрономія

Місце роботи здобувача: Сумський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 04718013

Місцезнаходження: вул. Герасима Кондратьєва, буд. 160, Суми, Сумський р-н., 40021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 6557

Повне найменування юридичної особи: Сумський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 04718013

Місцезнаходження: вул. Герасима Кондратьєва, буд. 160, Суми, Сумський р-н., 40021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Сумський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 04718013

Місцезнаходження: вул. Герасима Кондратьєва, буд. 160, Суми, Сумський р-н., 40021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 68.35.31, 68.35.03

Тема дисертації:

1. «РОЗРОБКА ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ ТОВАРНИХ ТА НАСІННЄВИХ СОРТІВ КІНОА В УМОВАХ ПІВНІЧНО-СХІДНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ»
2. «DEVELOPMENT OF TECHNOLOGY FOR GROWING COMMERCIAL AND SEED CROPS OF QUINOA IN THE CONDITIONS OF THE NORTH-EASTERN FOREST-STEPPE OF UKRAINE»

Реферат:

1. Стійкою тенденцією останніх десятиліть є диференціація продовольчого ринку за рахунок формування специфічних груп товарів. В сучасних умовах «відбір» на здатність до заповнення новостворених ніш проходять як традиційні культури (за рахунок їх сортової диференціації), так і група малопоширених та маргінальних культур, цінні властивості яких не було використано раніше. Необхідними характеристиками для відбору є наявність історичного етапу доместикації, достатній генетичний потенціал та базові основи механізованої технології вирощування. Однією з перспективних для включення до системи світового виробництва продуктів специфічних напрямів харчування є лобода кіноа *Chenopodium Quinoa Willd.* Кіноа – культура археофіт, що сформувалася на Американському континенті, однак наразі активно поширюється в країнах зі сформованим ринком органічного сільськогосподарського виробництва, насамперед у країнах ЄС та Китаї. В Україні процес поширення кіноа стримується відсутністю адаптованих сортів, ефективних

технологій вирощування їх товарних та насінневих посівів. Метою досліджень було підвищення ефективності рослинницької галузі України за рахунок інтродукції культури кіноа в зоні північно-східного Лісостепу України. За результатами виконання польових дослідів було математично оброблено та систематизовано матеріал щодо особливостей росту, розвитку та формування врожайності посівів кіноа. Проведено оцінювання ефективності десикації та сеникації посівів та впливу цих заходів на врожайність та посівні якості насіння культури. Було проведено економічну оцінку отриманих результатів. Рентабельність вирощування кіноа при досягненні базового рівня врожайності 2,58 т/га склала 304,5%, прибуток - 108,76 тис./га. Збільшення врожайності, при використанні норми добрив N48P48K48+ N30 може супроводжуватися зростанням показників рентабельності та прибутку до 315,0% та 121,57 тис./га відповідно.

2. A stable trend of recent decades is the differentiation of the food market due to the formation of specific goods groups. Nowadays both traditional crops (due to their varietal differentiation) and a group of rare and marginal crops, the valuable properties of which have not been used before, undergo "selection" for the ability to fill newly created niches. Quinoa is one of the promising crops for inclusion in the world production system of products of specific areas of nutrition. *Chenopodium quinoa* Willd. is an archaeophyte crop originated on the American continent, but it is currently actively spreading in countries with a developed market for organic agricultural production, primarily in the EU and China. In Ukraine, the process of introduction and distribution of quinoa is hindered by the lack of adapted varieties and effective technologies for growing both commercial and seed crops. The purpose of the research was to increase the efficiency of the crop industry of Ukraine due to the introduction of quinoa crop in the North-Eastern Forest-Steppe. The parameters of field germination and crop thinning were determined: over the years of research, the value range of field germination was from 79 to 89%, with an average one of 85.4%; the thinning of seedlings and juvenile plants was 13.2%, varying from 5.3 to 25.4 %. The highest level of plant survival was observed in areas with a seeding rate of 1.2 and 1.6 million /ha. The correction coefficient of sowing rate for the final density was calculated, which was 0.73+0.2. With an increase in the rate of fertilizers, its value increased. It was established that the duration of the growing season depended on the influence of fertilizer and sowing rates: under the conditions of minimum fertilizer rates (N16P16K16 kg/ha) and minimum sowing rate (0.8 million/ha) in the experiment, the duration of the "seedling-harvest" period was 117 days. An increase in sowing rates led to period shortening to 115 days. The gradual increase in fertilizer rates was accompanied by a proportional increase in the duration of the pre-generative and generative periods of development, as well as the phase of technological maturity by +3, +3 and +4 days, respectively. zone of Ukraine. An economic evaluation of the experimental results was carried out. The profitability of quinoa cultivation with basic yield level of 2.58 t/ha was reached 304.5%, profit was 108.76 thousand/ha. An increase in yield with using N48P48K48+ N30 fertilizer rate can be accompanied by growth in profitability and profit indicators up to 315.0% and 121.57 thousand/ha, respectively.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Технологічне оновлення та розвиток агропромислового комплексу

Підсумки дослідження: Новий напрямок у науці і техніці

Публікації:

- 1. Троценко В. І., Мельник А. В., Троценко Н. В. Дослідження базових характеристик насіння кіноа Вісник Сумського національного аграрного університету Серія «Агрономія і біологія», випуск 1 (39), 2020 71-78
- 2. Троценко, Н. В., & Мельник, А. В. Стресостійкість кіноа та роль ендофітних симбіонтів у її формуванні. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія: Агрономія і біологія, 49(3), 66-75.

- 3. Троценко, Н. В. & Жатова, Г. О. Особливості проростання насіння кіноа. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія: Агрономія і біологія, 50(4), 55-61.
- 4. Троценко, Н. В. Досвід вирощування та генетичний потенціал кіноа. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія: Агрономія і біологія, 54(4), 53-61.
- Nadiia Trotsenko, Halyna Zhatova, & Mykola Radchenko.. Growth and yield capacity of quinoa (*Chenopodium quinoa* Willd.) depending on the sowing rate in the conditions of the north-eastern forest-steppe of Ukraine. *AgroLife Scientific Journal*, 12(2), 206-213.

Наукова (науково-технічна) продукція: сорти рослин

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Сорти рослин, породи тварин
кіноа

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0119U101581 0118U004748

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мельник Андрій Васильович
2. Andriy V. Melnyk

Кваліфікація: д. с.-г. н., професор, 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: <https://orcid.org/0>

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 04718013

Місцезнаходження: вул. Герасима Кондратьєва, буд. 160, Суми, Сумський р-н., 40021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Поляков Олександр Іванович
2. Alexander I. Polyakov

Кваліфікація: д.с.-г.н., с.н.с., 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: <https://orcid.org/0>

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут олійних культур Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 01296051

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 1, с. Сонячне, Запорізький р-н., 69093, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ляшенко Віктор Васильович

2. Victor V. Lyashenko

Кваліфікація: к. с.-г. н., доц., 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: <https://orcid.org/0>

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493014

Місцезнаходження: вул. Сквороди, буд. 1/3, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: <https://ror.org/01s344n79>

Рецензенти**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Масик Ігор Миколайович

2. Igor Masyk

Кваліфікація: к. с.-г. н., доц., 06.01.13

Ідентифікатор ORCID ID: <https://orcid.org/0>

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 04718013

Місцезнаходження: вул. Герасима Кондратьєва, буд. 160, Суми, Сумський р-н., 40021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Оничко Віктор Іванович
2. Viktor I. Onichko

Кваліфікація: к. с.-г. н., доц., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: <https://orcid.org/0>

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 04718013

Місцезнаходження: вул. Герасима Кондратьєва, буд. 160, Суми, Сумський р-н., 40021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Міщенко Юрій Григорович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Міщенко Юрій Григорович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Веретейченко Ірина Анатоліївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна